

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
«Креативні індустрії та їх вплив на економічний розвиток України»
здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії
Синиці Володимира Андрійовича
за спеціальністю 051 Економіка
(галузь знань 05 соціальні та поведінкові науки).
Кафедра економіки
Київського національного університету технологій та дизайну

Актуальність теми та її зв'язок із планами науково-дослідних робіт.

Дисертаційне дослідження присвячене комплексному аналізу сектору креативних індустрій та дослідженню механізмів їх впливу на економічний розвиток України. Зростання ролі креативного сектору визначає необхідність поглибленого дослідження його структури, особливостей функціонування та механізмів впливу на економічний розвиток держави.

Актуальність теми дисертаційного дослідження обумовлена зростанням ролі креативних індустрій у формуванні сучасної моделі економічного розвитку, заснованої на знаннях, інноваціях та інтелектуальному капіталі. У світовій економіці креативний сектор демонструє високі темпи розвитку, забезпечує створення доданої вартості, нових робочих місць та підвищення міжнародної конкурентоспроможності країн. Для України дослідження креативних індустрій набуває особливого значення в умовах повномасштабної війни, післявоєнного відновлення економіки та необхідності пошуку нових джерел економічного зростання. Креативні індустрії характеризуються високою адаптивністю до кризових явищ, здатністю генерувати інновації та ефективно використовувати людський капітал, що робить їх важливим інструментом забезпечення економічної стійкості та структурної трансформації національної економіки.

Зв'язок теми дослідження з планами науково-дослідних робіт.

Дисертація виконана відповідно до тематики науково-дослідних робіт Київського національного університету технологій та дизайну за темами:

- «Стратегічний розвиток інноваційних кластерів ІТ-сфери в контексті діджиталізації» (державний реєстраційний номер 0124U004147), де автором визначено чинники, які впливають на формування ІТ-кластерів та хабів в Україні;
- «Імплементация цифрових технологій в економіку України в умовах сталого розвитку» (державний реєстраційний номер 0124U004146), де автором розроблено стратегічні механізми цифровізації організацій креативних індустрій

України в контексті сталого розвитку;

– «Сучасні практики управління корпоративною відповідальністю та сталий розвиток бізнесу в умовах глобалізації та цифровізації» (державний реєстраційний номер 0122U001239), у межах якої здобувачем визначено економічні важелі функціонування організацій креативних індустрій в умовах сталого розвитку.

Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів.

Дисертація є завершеним комплексним дослідженням, присвяченим обґрунтуванню та розробці теоретико-методичних та прикладних положень щодо оцінювання та посилення впливу креативних індустрій на економічний розвиток України в умовах структурних трансформацій, цифровізації та євроінтеграції.

Наукові положення, розробки та висновки дисертаційної роботи є результатом самостійно проведеного автором дослідження. Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків, рекомендацій, які захищаються.

Наукові положення, висновки і рекомендації, викладені у дисертаційній роботі вирішують важливу наукову проблему теоретичного обґрунтування та розвитку наукових положень щодо ролі креативних індустрій у забезпеченні економічного розвитку України, розроблення прикладних підходів до аналізу й інституційного забезпечення розвитку креативного сектору економіки України.

Дисертаційна робота має логічну структуру, її автор системно підійшов до постановки проблеми, формулювання завдань, обрав вірні методи та прийоми дослідження. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у роботі, забезпечується комплексним використанням сучасних теоретичних і експериментальних методів дослідження, що відповідають меті, завданням та предмету дослідження. У процесі дисертаційного дослідження використано сукупність загальнонаукових і спеціальних методів пізнання, зокрема:

- методи аналізу та синтезу, індукції та дедукції – для узагальнення теоретичних підходів до трактування креативних індустрій;
- історико-логічний метод – для дослідження еволюції концепції креативних індустрій у світовій практиці;
- порівняльний аналіз – для зіставлення моделей і профілів розвитку креативних індустрій у провідних країнах світу;

- статистичні та економіко-аналітичні методи – для оцінювання сучасного стану, структури та динаміки ключових економічних показників розвитку креативних індустрій в Україні;
- методи економічного аналізу та узагальнення – для визначення загального впливу креативних індустрій на економічний розвиток країни;
- графічний і табличний методи – для наочного подання результатів дослідження;
- абстрактно-логічний метод – для формулювання висновків і розроблення пропозицій щодо удосконалення інституційного середовища та інструментів розвитку креативних індустрій.

Теоретичні положення базуються на фундаментальних положеннях в сфері економіки, сучасних наукових концепціях, нормативних документах і результатах вітчизняних та зарубіжних наукових праць.

Теоретичну основу дослідження становлять фундаментальні положення економічної теорії, концепції економічного розвитку, теорії креативної економіки та креативних індустрій, сучасні наукові підходи до дослідження інноваційних процесів, а також положення нормативно-правових документів і результати наукових праць вітчизняних та зарубіжних учених, присвячених проблемам розвитку креативного сектору та його впливу на економічний розвиток держави. Інформаційну основу дослідження становлять фундаментальні та прикладні наукові праці українських і зарубіжних учених, нормативно-правові акти України, офіційні статистичні матеріали та аналітичні звіти організацій креативних індустрій України.

Достовірність результатів дослідження забезпечується використанням комплексу загальнонаукових і спеціальних методів, достатнім обсягом та якістю інформаційної бази, репрезентативністю досліджуваного матеріалу, а також коректністю застосування методичного інструментарію. Отримані результати узгоджуються з фундаментальними положеннями економічної теорії, сучасними науковими концепціями та результатами досліджень вітчизняних і зарубіжних учених.

Обґрунтованість сформульованих наукових положень, висновків і рекомендацій підтверджується їх теоретичною аргументованістю, логічною послідовністю дослідження, результатами практичної апробації та впровадження, а також відповідністю одержаних результатів сучасним тенденціям розвитку досліджуваної сфери. Узгодженість теоретичних узагальнень із результатами проведеного аналізу та практичними даними дає підстави вважати отримані результати науково обґрунтованими, достовірними, об'єктивними та придатними для використання у науковій і практичній діяльності.

Основні результати дослідження, ступінь їх науково новизни та значущості.

Отримані в процесі дослідження наукові результати в сукупності дозволили розв'язати важливе науково-прикладне завдання щодо теоретичного обґрунтування та розвитку наукових положень ролі креативних індустрій у забезпеченні економічного розвитку України, розроблення прикладних підходів до аналізу й інституційного забезпечення розвитку креативного сектору.

Основні положення, що визначають наукову новизну дисертаційної роботи полягають у наступному:

удосконалено:

- теоретичні засади трактування поняття «креативні індустрії» як сектору економіки шляхом системного розмежування категорій «культурні індустрії», «креативні індустрії» та «креативна економіка» за критеріями походження, масштабу, ключового ресурсу, економічної ролі та рівня впливу, що забезпечує більш чітке визначення меж і змісту креативного сектору;

- підходи до типологізації профілів і моделей розвитку креативних індустрій у провідних країнах світу шляхом систематизації їх за критеріями ролі держави, інституційних механізмів підтримки та галузевих пріоритетів, що дало змогу виокремити й порівняти ринково-ліберальну, партнерську, культурно-протекціоністську та державно-інтегровану моделі як аналітичну основу для адаптації міжнародних практик в Україні;

- методику структурного аналізу креативних індустрій шляхом типологізації підсекторів за профілем «цифрова експортність – кризова вразливість – потенціал відновлення», що дає змогу диференціювати сегменти високої стійкості (ІТ, digital-маркетинг), адаптивної трансформації (дизайн, мода, книговидання/медіа через цифрові формати), офлайн-залежні сегменти з підвищеною чутливістю до обмежень (музична та подієва індустрія) та підсектори з післявоєнним інфраструктурним попитом (архітектура, урбаністика);

- аналітично-орієнтовану модель до модернізації інституційного середовища функціонування креативних індустрій в Україні шляхом обґрунтування авторської інтегрованої системи інституційної підтримки (стратегічна координація – кластеризація та smart-спеціалізація – управління людським капіталом – цифровізація CreaTech – фінансові стимули), доповненої інтегральним індексом CIDSSU та прогнозною траєкторією до 2030 р. для оцінювання результативності державної й регіональної політики;

- положення щодо інноваційного розвитку креативних індустрій шляхом його поглиблення як системного процесу трансформації людського капіталу, інтелектуальної власності та цифрових технологій у стійкі економічні й соціальні

результати через поєднання технологічних, продуктових, бізнес-модельних і соціальних інновацій, що підвищує конкурентоспроможність та експортний потенціал креативного сектору України в умовах цифровізації та післякризової трансформації економіки.

набули подальшого розвитку:

- методичні підходи до оцінювання економічного впливу креативних індустрій на основі поетапної інтеграції рамок WIPO–OECD/CSA–UNESCO/ЄС–UNCTAD, що передбачає поєднання показників прямого внеску (ВДВ/ВВП, зайнятість, зовнішня торгівля, податкові надходження) з оцінкою мультиплікативних ефектів (input-output) та запровадженням цифрового модуля (платформні доходи, транскордонні роялті/ліцензії), завдяки чому забезпечується повніше відображення внеску сектору в українських умовах високої частки самозайнятості й нематеріальних активів;

- аналітичне обґрунтування оцінювання сектору через узгодження трьох груп показників: виробничих (ВДВ, частка у ВВП), підприємницьких (структура суб'єктів) і фіскально-експортних (податки, експорт послуг), що дозволяє точніше фіксувати цифрову переорієнтацію та визначати пріоритети підтримки;

- підґрунтя оцінювання впливу креативних індустрій на економіку України у 2020–2024 р.р. шляхом комплексної інтеграції макроекономічних, експортних, фіскальних, інноваційно-інвестиційних показників, показників зайнятості в єдину систему оцінювання, що дозволяє повніше враховувати багатовимірний характер економічних, структурних і адаптаційних ефектів креативного сектору в умовах цифровізації та воєнних викликів;

- положення щодо формування системи економічних та управлінських інструментів функціонування креативних індустрій на основі інтегрованої моделі комплементарної дії фінансового, управлінсько-освітнього, регуляторного та інфраструктурного блоків, посиленої цифровими пріоритетами (VR/AR, геймдев, цифровий дизайн, CreaTech) і кількісним оцінюванням результативності через інтегральний індекс ІСІ та сценарне прогнозування до 2030 року.

Практичне значення роботи.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробленні науково обґрунтованих практичних рекомендацій щодо впливу креативних індустрій на економічний розвиток України. Рекомендації автора використані у практичній діяльності:

- Узинської міської територіальної громади Київської області, Білоцерківського району – у структурі Стратегії розвитку громади на 2026 рік передбачено створення спеціального розділу «Креативна економіка», у якому закладено комплекс заходів, спрямованих на підтримку культурно-мистецьких

ініціатив, розвиток традиційних і сучасних ремесел, становлення крафтового виробництва, активізацію туристичного потенціалу, запровадження ІТ-сервісів та освітніх інноваційних проєктів (довідка від 09.09.2025 № 03-10-866);

– Київської обласної ради VIII скликання – у Стратегії розвитку культури Київської області до 2026 року передбачено напрям «Креативна економіка регіону», що поєднує традиційну культурно-мистецьку діяльність із сучасними формами творчості, розвитком культурного туризму та впровадженням цифрових сервісів. Для реалізації цього напрямку створено Координаційний центр креативних індустрій, покликаний координувати партнерські проєкти між театральними й музичними установами, закладами освіти, туристичними організаціями та приватним сектором, виконуючи функцію регіонального «хабу» для поєднання культури, інновацій і підприємництва (довідка від 23.10.2025 № 2393/03);

– Київського національного університету технологій та дизайну – основні теоретичні результати й науково-практичні рекомендації автора впроваджено в освітній процес при викладанні дисципліни «Креативний менеджмент» для студентів спеціальності В12 «Культурологія та музеєзнавство» освітня програма «Культурологія» (довідка від 08.06.2026 № 02-58/1139).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора.

Основні положення і результати дисертаційного дослідження відображено у 19 наукових працях, з них: 7 статей – у фахових виданнях з економіки, 12 публікацій – у матеріалах міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій. Загальний обсяг публікацій становить 5,7 друк. арк., з яких автору особисто належить 5,6 друк. арк.

Наукові публікації відповідають вимогам п. 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44).

Статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України

1. Синиця В. А. Зарубіжний досвід механізму формування інноваційної інфраструктури. *Журнал стратегічних економічних досліджень*. 2022, № 3 (8). С. 73-80. DOI: 10.30857/2786-5398.2022.3.7 (0,5 друк. арк.).

2. Синиця В. А. Креативні хаби та кластери: нові центри економічного розвитку в Україні. *Економіка та суспільство*. 2024, №70. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-6> (0,5 друк. арк.).

3. Синиця В. А. Медіа та реклама як рушійні сили креативної економіки. *Економіка та суспільство*. 2025, №75. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-75-83> (0,4 друк. арк.).

4. Синиця В. А. Креативні індустрії та розвиток туризму: економічні перспективи. *Причорноморські економічні студії*. 2025, № 91. С.59-63. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.91-9> (0,5 друк. арк.).

5. Синиця В. А. Креативні індустрії у моделі післявоєнного економічного відновлення України. *Економічний аналіз*. 2025, №3. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.03.69045> (0,8 друк. арк.).

6. Синиця В. А. Державна економічна політика підтримки креативних індустрій: ефективність та обмеження. *Економічний аналіз*. 2025, №4. <https://doi.org/10.35774/econa2025.04.671> (0,8 друк. арк.).

7. Синиця В. А. Стійкість креативних індустрій до економічних і воєнних шоків. *Економічний дискурс*, (4), 116-124. <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2025-3-12> (0,8 друк. арк.).

Опубліковані праці апробаційного характеру

8. Синиця В. А. Креативні індустрії, як основа розвитку сучасного світу. *Економіка відновлення міст* : Зб. матеріалів Міжнародного урбаністичного форуму, м. Київ, 22-23 березня 2023р. С. 364–366. (0,1 друк. арк.). URL:<https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/fbb23c8e-c30c-43d1-ba06-1c7020a47724/download>

9. Синиця В. А. Цифровий контент як інструмент війни: вартість споживання, економічні та соціальні наслідки. *Science, theory and ways to improve methods*: Зб. матеріалів XVII Міжнар. наук.-практич. конф., м. Лондон, 3 травня 2023 р. С. 91–93. (0,1 друк. арк.). URL: <https://eu-conf.com/events/science-theory-and-ways-to-improve-methods/>

10. Синиця В. А. Креативність як елемент розвитку підприємництва. *Theoretical and applied aspects of the development of science*: Зб. матеріалів XVIII Міжнар. наук.-практич. конф., м. Більбао, 09-12 травня 2023р. С. 122–124. (0,1 друк. арк.). URL: <https://isg-konf.com/theoretical-and-applied-aspects-of-the-development-of-science/>

11. Синиця В. А. Важливість та значення культурної спадщини для збереження національної ідентичності народу. *Соціальна відповідальність людства в контексті аксіологічних трансформацій*: Зб. матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції «КЗВО ОАНО Одеської обласної ради», 20 вересня 2023р. С.81-83 (0,1 друк. арк.). URL: <https://dspace.oano.od.ua/handle/123456789/226>

12. Синиця В. А. Міжнародний досвід формування креативних індустрій. *Проблеми інтеграції освіти, науки та бізнесу в умовах глобалізації*: Зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції КНУТД. 6 жовтня 2023р. С.143-145 (0,1 друк. арк.). URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/25894>

13. Синиця В. А. Креативність та інновації: синергія в економіці України. *Інноватика в освіті, науці та бізнесі: виклики та можливості*: Зб. матеріалів IV Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених. К. : КНУТД, 17 листопада 2023р. Т. 1. С. 104-110 (0,3 друк. арк.). URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/26555>

14. Синиця В. А. Вплив технологічних змін на креативні індустрії. *Імперативи економічного зростання в контексті реалізації Глобальних цілей сталого розвитку*. Зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, КНУТД, 2024р., С.659-661 (0,1 друк. арк.). URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/27282/1/IMPER_2024_P659-661.pdf

15. Синиця В. А. Стратегії підтримки малого та середнього бізнесу креативних індустрій у кризових умовах. *Проблеми реалізації прав, свобод і законних інтересів суб'єктів права в Україні*: Зб. матеріалів II Всеукраїнської наук.-практ. конференції, м. Київ, 8 жовтня 2024р. С.140–144. (0,1 друк. арк.). URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/28400/1/PRPSZISPU_2024_P140-144.pdf

16. Синиця В. А., Бондаренко С.М. Міжнародне співробітництво у проектах креативних індустрій: можливості для України. *Управління проектами: проектний підхід в сучасному менеджменті*: Зб.матеріалів XV Міжнар. наук.-практ. конф. фахівців, магістрантів, аспірантів та науковців. – Одеса : ОДАБА, 17-18 жовтня 2024р. С. 66–71 (0,2 друк. арк.). URL: <https://surl.li/gcvehr>
Особистий внесок автора: визначено проблематику розвитку міжнародного співробітництва в Україні у проектах креативних індустрій, запропоновано комплекс заходів для їхнього успішного розвитку (0,1 друк. арк.)

17. Синиця В. А. Економічні ефекти інвестицій у креативні індустрії: роль стратегічного менеджменту. *Сучасні проблеми менеджменту*: Зб. матеріалів XX Міжнародної наук.-практ. конференції. НАУ, м. Київ, 25 жовтня 2024 р. С.163–165. (0,1 друк. арк.). URL: <https://mzedp.nau.edu.ua/xx-mizhnarodna-naukovo-praktychna-konferentsiia-suchasni-problemy-menedzhmentu-20-zhovtnia-2024-roku/>

18. Синиця В. А. Міжнародний досвід підтримки та розвитку креативних індустрій та можливості його адаптації в Україні. *Домінанти соціально-економічного розвитку України у нових реаліях*: Зб. матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених та студентів, КНУТД, м. Київ,

28 березня 2025 р. С. 218-220. (0,1 друк. арк.). URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/30276>

19. Синиця В. А. Роль креативного бізнесу в структурі економіки громади. Зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційна екосистема для відбудови України: Інтеграція науки, освіти та бізнесу», 3 жовтня 2025 р., м. Київ, КНУТД. С. 311-313. (0,1 друк. арк.). URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/32609>

Апробація результатів дослідження.

Теоретичні, методичні та практичні положення дисертаційної роботи доповідались на 8 міжнародних, 4 всеукраїнських науково-практичних конференціях. Результати дослідження оприлюднені на міжнародних науково-практичних конференціях: Міжнародного урбаністичного форуму, м. Київ, 22-23 березня 2023 р.; XVII Міжнародній науково-практичній конференції «Science, theory and ways to improve methods», м. Лондон, 3 травня 2023 р.; XVIII Міжнародній науково-практичній конференції «Theoretical and applied aspects of the development of science», м. Більбао, 09-12 травня 2023 р.; Всеукраїнській науково-практичній конференції «Соціальна відповідальність людства в контексті аксіологічних трансформацій» КЗВО ОАНО Одеської обласної ради, 20 вересня 2023 р.; V Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми інтеграції освіти, науки та бізнесу в умовах глобалізації», м. Київ: КНУТД, 6 жовтня 2023 р.; IV Всеукраїнській конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Інноватика в освіті, науці та бізнесі: виклики та можливості» Київ: КНУТД, 17 листопада 2023 р.; V Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Імперативи економічного зростання в контексті реалізації Глобальних цілей сталого розвитку», м. Київ: КНУТД, 2024 р.; II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Проблеми реалізації прав, свобод і законних інтересів суб'єктів права в Україні», м. Київ, 8 жовтня 2024 р.; XV Міжнародній науково-практичній конференції фахівців, магістрантів, аспірантів та науковців «Управління проєктами: проєктний підхід в сучасному менеджменті», м. Одеса: ОДАБА, 17-18 жовтня 2024 р.; XX Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні проблеми менеджменту», м. Київ: НАУ, 25 жовтня 2024 р.; Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих учених та студентів «Домінанти соціально-економічного розвитку України у нових реаліях», м. Київ: КНУТД, 28 березня 2025 р.; Міжнародній науково-практичній конференції «Інноваційна екосистема для відбудови України: інтеграція науки, освіти та бізнесу», м. Київ: КНУТД, 3 жовтня 2025 р.

Оцінка мови та стилю дисертації.

Текст дисертації викладено логічно та послідовно, із дотриманням норм сучасної української наукової мови. Стиль викладу матеріалу є чітким, лаконічним і доступним для сприйняття, що забезпечує належне розуміння основних наукових положень, результатів дослідження, висновків і практичних рекомендацій. Структура роботи характеризується цілісністю та взаємозв'язком окремих розділів, термінологія використовується коректно. Оформлення дисертації відповідає встановленим вимогам до наукових праць, а наявні матеріали подано відповідно до чинних нормативних вимог.

Загальний висновок:

Вважати, що дисертаційна робота Синиці Володимира Андрійовича «Креативні індустрії та їх вплив на економічний розвиток України» яка подана на здобуття ступеня доктора філософії, за актуальністю, ступенем новизни, науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам п. 5-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44), вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», та відповідає напряду освітньо-наукової програми Київського національного університету технологій та дизайну за спеціальністю 051 Економіка.

Рекомендувати дисертаційну роботу Синиці Володимира Андрійовича на тему «Креативні індустрії та їх вплив на економічний розвиток України» подану на здобуття ступеня доктора філософії до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 051 Економіка».

Головуючий на засіданні,
завідувач кафедри економіки

Поліна ПУЗИРЬОВА

25.05.2026р.

